ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖЛІСАГЕНТСТВО
вул. Шота Руставелі, 9-А, м. Київ, 01601
тел/факс: (044) 235-77-24
тел.: (044) 235-55-06
E-mail: sprava@forest.gov.ua
сайт:www.dklg.kmu.gov.ua
код згідно з ЄДРПОУ 37507901

State Forest Resources Agency of Ukraine

Shota Rustaveli St., 9-A, Kyiv, 01601,
fax: (044) 235-77-24
phone (044) 235-55-06
E-mail: sprava@forest.gov.ua
WEB: www.dklg.kmu.gov.ua
код згідно з ЄДРПОУ 37507901

№ _____

На № 04-15/11-2020/94271 від 02.07.2020

Голові Комітету з питань екологічної політики та природокористування Верховної Ради України

Бондаренку О.В.

Шановний Олегу Володимировичу!

Державне агентство лісових ресурсів України на виконання листа Комітету з питань екологічної політики та природокористування Верховної Ради України (далі – Комітет) від 02.07.2020 № 04-15/11-2020/94271 надсилає інформаційно-аналітичні матеріали до розгляду на засіданні Комітету 08.07.2020 питання щодо наслідків паводків та підтоплення населених пунктів, територій, сільськогосподарських угідь і виробничих об'єктів, що відбулись у західних областях України та пропозиції стосовно шляхів його вирішення.

Так як відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.07.2020 № 808-р Голову Держлісагентства Заблоцького А.В. звільнено із займаної посади, то участь у засіданні Комітету прийматиме Перший заступник Голови Держлісагентства Власенко Сергій Геннадійович.

Додатки: на ____ аркушах

З повагою,
Перший заступник Голови **Сергій Власенко**

Будзінський 230-92-71

UB Державне агентство лісових ресурсів України
02-18/4409-20 від 06.07.2020
арк.1

Інформаційно-аналітичні матеріали до розгляду на засіданні Комітету 08.07.2020 питання щодо наслідків паводків та підтоплення населених пунктів, територій, сільськогосподарських угідь і виробничих об'єктів, що відбулись у західних областях України

Загальна площа лісів Карпат (Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська та Чернівецька області), становить 2221,1 тис. га, в тому числі вкриті лісовою рослинністю – 2085,6 тис. га, а загальний запас насаджень складає – 591,6 млн куб. метрів.

Лісистість території Карпат – 36,8%, в тому числі за областями: Закарпатська – 51,4%, Івано-Франківська – 41,0%, Львівська – 28,5%, Чернівецька – 29,2%.

Експлуатаційні ліси в Карпатах займають менше половини їх площі (46,3%), переважають ліси, що виконують інші корисні функції: природоохоронні, рекреаційно-оздоровчі та захисні.

Загалом розподіл лісового фонду Карпат за категоріями лісів наступний:

- ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення – 454,6 тис. га, або 20,5%;
- рекреаційно-оздоровчі ліси – 310,5 тис. га, або 14,0%;
- захисні ліси – 427,0 тис. га, або 19,2%;
- експлуатаційні ліси – 1029,0 тис. га, або 46,3%.

До сфери управління Держлісагентства в Карпатах віднесено 1742,8 тис. га лісів, або 78%. Решта 22% лісів Карпат знаходиться у віданні Мінприроди (6%), Міноборони (3%), місцевих органів виконавчої влади (11%) та інших (2%).

В лісах, що належать до сфери управління Держлісагентства, належна увага приділяється розвитку природно-заповідного фонду. Лише за 2020 рік погоджено вилучення 19,6 тис. га земель лісогосподарського призначення з метою розширення Верховинського національного природного парку та Карпатського біосферного заповідника. Праліси, квазіпраліси та природні ліси виділені на площі понад 30 тис. га.

Ведення лісового господарства в Карпатах державними лісогосподарськими підприємствами Держлісагентства

Загальний запас деревини в лісах Карпат, що належать до сфери управління Держлісагентства, оцінюється в межах 438,2 млн куб. метрів. Заготівля деревини за 2019 рік за всіма видами рубок становила 3917,6 тис. куб. м загального запасу, в тому числі 3205,4 тис. куб. м ліквідної деревини. **Таким чином обсяг заготовленої деревини склав менше 1% від її загального запасу, тобто при зазначених обсягах рубок фактичного запасу деревини вистачить на століття.**

Але запас деревини в лісах Карпат щорічно приростає (змінюється) – загальна середня зміна запасу складає близько 6260,8 тис. куб. метрів. **Тобто за 2019 рік щорічний приріст (зміна запасу) використаний лише на 63%.**

Таким чином, в Карпатах відбувається поступове збільшення запасу деревини, що підтверджує значний економічний і природоохоронний потенціал лісів.

Для порівняння: в Україні протягом року вирубується менше 1% загального запасу, тоді як у Швейцарії щорічний обсяг рубок складає 1,9% запасу, Чехії – 2,4%, Фінляндії – 2,8%, Великобританії і Бельгії – 3 і 3,1%, відповідно. Тобто в декілька разів більше як в Україні.

Постійні лісокористувачі Держлісагентства у 2019 році в Карпатах заготовили від рубок головного користування 1459,4 тис. куб. м ліквідної деревини. **Розрахункова лісосіка по рубках головного користування (2200,5 тис. куб м) використана на 66%.**

Обсяги заготівлі деревини є науково обґрунтованими, визначаються станом насаджень і встановлюються та затверджуються з урахуванням вимог Лісового кодексу виходячи з необхідності поліпшення породного складу та якості лісів, збереження та посилення їх захисних властивостей і покращання їх санітарного стану. В Карпатському регіоні широко застосовуються поступові і вибіркові рубки і в останні роки складають близько 60%. Подальше зменшення площі суцільних рубок залежить від технічної оснащеності лісозаготівельників – наявності повітряно-трелювальних установок, лісогосподарської інфраструктури (доріг, мостів), харвестерів (лісозаготівельних машина), форвардерів (перевізників лісових сортиментів) тощо. В даний час в Карпатах працюють лише одиничні екземпляри сучасного обладнання (повітряно-трелювальні установки, харвестери, форвардери).

Несвоєчасне використання лісових ресурсів, накопичення в зв'язку з цим стиглих і перестійних лісостанів в умовах зрослого техногенного впливу на ліси призводить до їх ослаблення, погіршення санітарного стану, а в окремих випадках і деградації. В результаті систематичних змін клімату, зокрема, постійних аномально високих температур, шквальних вітрів, буревіїв, довготривалих злив з високою інтенсивністю, які викликають паводки та ерозію ґрунтів під час вегетаційного періоду, відбуваються процеси, які призводять до трансформації гідрологічного режиму лісів, що порушують їх монолітність та структурно-функціональну організацію. Відбувається значне зниження біологічної стійкості дерев з подальшим погіршенням санітарного стану, масовим розмноженням шкідників та поширенням хвороб і як наслідок прискорюється процес всихання насаджень. Ці обставини зумовлюють збільшення обсягів санітарних рубань, які є вимушеним заходом. Тому окремі твердження про надмірне вилучення ресурсів під час цих рубань є необґрунтованими.

Завдяки вчасному проведенню заходів з поліпшення санітарного стану лісів тенденція всихання насаджень поступово пішла на спад і станом на 01.01.2020 площа всихаючих насаджень становить 16,4 тис. га, що на 240% менше в порівнянні з 2015 роком.

Проведення суцільних санітарних рубок підприємствами Карпатського регіону, що координуються Держлісагентством, зменшилось в порівнянні з 2015 роком на 264% і склало в 2019 році 1897 га.

Площа насаджень, пошкоджених внаслідок аварій та стихійних явищ, а саме вітровалами та буреломами, на підприємствах Карпатського регіону, підпорядкованих Держлісагентству, станом на 03.07.2020 становить 8,1 тис. га, загальною масою 269 тис. куб. м, з яких розроблено 47 % по площі та 65 % по масі відповідно.

Саме за рахунок заготівлі деревини, в тому числі в порядку проведення суцільних рубань, лісове господарство отримує власні кошти для відтворення лісів, проведення лісівничих, лісоохоронних та інших заходів (**державою останні 5 роки ведення лісового господарства та здійснення протипаводкових заходів не фінансуються**).

Заборона заготівлі деревини не виправдана і призведе до різкого погіршення санітарного і протипожежного стану лісів, проблем у створенні безпечних умов

рекреаційного використання лісів, негативно вплине на збереження і відтворення природних ландшафтів.

В останні 2 роки суцільні рубки в лісах Карпатського регіону, що належать до сфери управління Держлісагентства, здійснюються на площі близько 8 тис га щорічно, що становить менше 0,5% від загальної площі лісів. Враховуючи зазначене, суцільні рубки не мають суттєвого впливу на розвиток паводкових ситуацій в Карпатах.

Крім того, у 2019 році площа суцільних зрубів, порівняно з 2016 роком, зменшена на 33%.

Боротьба з незаконними рубка – один із пріоритетів Держлісагентства. На сьогодні, в державних лісогосподарських підприємствах галузі створені та діють рейдові групи у складі посадових осіб державної лісової охорони, в окремих випадках залучаються до патрулювання працівники поліції.

В результаті ефективних дій рейдових груп щодо попередження скоєння порушень лісового законодавства обсяги незаконних рубок у лісах підприємств Карпатського регіону за 2019 рік в порівнянні з 2016 роком зменшились в 3,3 рази (2016 рік – 12008 куб. м, 2019 рік – 3634 куб. м).

Позитивна тенденція щодо зменшення обсягів незаконних рубок спостерігається і в поточному 2020 році.

В результаті проливних дощів в Карпатському регіоні періодично паводками наноситься значні збитки населенню та інфраструктурі Івано-Франківської, Закарпатської, Львівської та Чернівецької областей, в тому числі суттєвих втрат зазнають працівники та лісова інфраструктура державних підприємств лісового господарства.

Враховуючи суспільний резонанс та розміри трагедій Держлісагентство зверталось до академічних інститутів дати незалежну оцінку причин паводків та ролі лісового господарства в цих причинах (Інститут екології Карпат, Інститут гірського лісівництва та Львівський національний лісотехнічний університет).

На сьогодні за такими висновками, що є, можна констатувати наступне – причинами паводків є:

1. Природні глобальні причини – циклічність коливання пониженої та підвищеної водності.
2. Природні регіональні причини – густота річкової сітки. Тільки в Івано-Франківській області протікає 8321 річка. Тому в цій області з 1955 року зареєстровано близько 70 паводків.
3. В зв'язку з чим **роль лісового господарства є складовим, але не вирішальним чинником, які впливають на рівень паводку.**

Таким чином, **основні причини паводків – надмірно висока кількість опадів**. Як показують дані гідрометеонагляду та метеостаціонарів в горах кількість опадів в Івано-Франківській області в період паводків перевищує 300 мм.

Лісові насадження при нульовій вологості ґрунту можуть поглинути до 135-140 мм опадів, або як говорять в горах «одна смерека – 1 тонна води». Враховуючи те, що попередніми дощами вологість ґрунту піднімається до 80-90%, ліс потенційно не може поглинути всю кількість опадів. Тобто, в середньому кількість

опадів в області склала біля 2,8 млрд куб. м, а ліс максимально міг поглинути біля 200-250 млн куб. м.

Крім того, водорегулююча роль хвойних лісів, особливо смерекових, в два рази менша, ніж букових.

В той же час є ряд факторів, які можуть підняти водопоглинаючу роль лісів. Серед них об'єм лісокористування, породний склад лісів.

Проведений аналіз обсягів рубок, показує, що дійсно до 1960 року об'єми рубок в Карпатах в два, а то й в три рази перевищували розрахункову лісосіку, різко зросла площа полонин. Починаючи з 70-х років обширні вирубки залісили.

З 1990 року перевищення розрахункової лісосіки не було, а площа створення лісів в середньому на 10% перевищує площу зрубів, і наші підприємства мають достатньо садивного матеріалу, щоб їх залісити. Збільшення площі лісів є основним пріоритетом Держлісагентства.

За період з 2010 по 2019 роки лісогосподарськими підприємствами Держлісагентства в Карпатських лісах відтворення лісів (шляхом садіння та висівання, а також сприяння природному поновленню) виконано у запланованих обсягах.

За зазначений період площа відтворення лісів перевищує площу суцільних зрубів на 1300 гектарів.

За 6 місяців 2020 року лісогосподарськими підприємствами Держлісагентства в Карпатських лісах відтворення лісів виконано на площі 6665 га, що становить 109,6 % до завдання зокрема садіння і висівання проведено на площі 2192 гектарів, ще 4473 гектарів відновились природнім шляхом завдяки сприянню природному поновленню.

Близько 60% лісових ділянок відтворюється природним шляхом і цей показник щороку зростає.

Співвідношення площі створення лісів за 10 років перевищує площі суцільних зрубів в середньому на 3 %. Таке співвідношення забезпечується фактично щороку.

Завдання, над якими працюють зараз практики і науковці – вдосконалення лісокористування в горах при одночасному збереженні і підвищенні водорегулюючих властивостей лісу, перехід до ведення господарства по водозборах рік і потоків, у межах яких необхідно підтримувати оптимальну лісистість, вікову структуру насаджень і планувати лісогосподарські та лісоексплуатаційні заходи, які б не приводили до негативних екологічних наслідків.

У підпорядкованих Держлісагентству лісах вздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об'єктів, виділені захисні смуги лісів (де обмежена господарська діяльність) і берегозахисні ділянки (де заборонені рубки головного користування).

Наближене до природи лісівництво, яке перспективне у гірських лісах, вимагає планомірного переходу до переважаючого застосування поступових,

вибіркових і вузьколісосічних систем рубок. Для цього необхідно змінити нормативну базу, технічне оснащення лісокористувачів, розвинути лісову інфраструктуру (дороги, мости тощо).

Відповідно до Закону України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів» від 09.04.2015 № 325-VIII встановлено тимчасову, строком на 10 років, заборону вивезення за межі митної території України в митному режимі експорту лісоматеріалів необроблених (за кодом 4403 УКТ ЗЕД).

Розпорядженням Укрзалізниці ЦЦО/144 від 18.07.2018 введено заборону перевезень вантажів за кодом 4401 УКТЗЕД.

Тому, станом на 01.07.2020 державні лісогосподарські підприємства майже 2 роки не здійснюють поставку дров на експорт.

Наслідки дії зазначеного розпорядження призвели до накопичення залишків дров'яної деревини на складах підприємств, і відповідно до недоотримання доходів від реалізації продукції.

Так, на складах лісогосподарських підприємств, які належать до сфери управління Держлісагентства, постійно знаходиться близько 1,2 млн куб. м деревини, у тому числі 800 тис. куб. м дров'яної, яка не має збуту на внутрішньому ринку.

Середньомісячний обсяг поставки дров паливних на експорт до запровадження вказаного розпорядження становив біля 80 тис. куб. м, тобто лише минулий рік підприємства галузі не реалізували біля 900 тис. куб. м даної продукції і недоотримали доходу на суму понад 480 млн гривень.

Вагони, які спостерігаються на кордоні з деревиною, це транзит деревини з Республіки Білорусь, так як вони зайняли ринок збуту круглого лісу замість підприємств України.

Внаслідок надзвичайної ситуації, яка виникла в західних областях, через різке погіршення погодних умов та сильних дощів, які привели до паводків, державним лісогосподарським підприємствам в Івано-Франківській, Закарпатській та Чернівецькій областях завдано значних збитків, пошкоджено та зруйновано об'єкти інфраструктури, які потребують відновлення. За попередньою інформацією, наданою Закарпатським, Івано-Франківським та Чернівецьким обласними управліннями лісового та мисливського господарства стихією пошкоджено більше 200 км лісових автомобільних доріг, 117 мостів, трубних переходів, повністю зруйновано понад 60 км лісових автомобільних доріг, відбулись зсуви ґрунту, пошкоджено підпірні стінки тощо.

Станом на **05.07.2020** на території лісогосподарських підприємств внаслідок повені пошкоджено і зруйновано:

- лісових доріг – 200,5 км (Івано-Франківська область – 101,0 км, Закарпатська – 41,5 км, Львівська – 6,3 км та Чернівецька – 51,7 км);
- мостів – 54 шт і 419 пог. м (Івано-Франківська – 24, Закарпатська – 419 пог. м, Львівська – 6 та Чернівецька – 24);
- підпірних стінок – 860 пог. м в Закарпатській області;
- зруйновано водоперепускних труб – 63 шт (Львівська – 15 та Чернівецька – 48);

- трелювальних волоків – 49 ,0 км (Закарпатська -- 8,8 км, та Чернівецька – 40,2 км).

Окрім того, відбулися зсуви грунту на автодороги орієнтовним обсягом 610 куб. м (Закарпатська область).

Станом на 05.07.2020 лісогосподарськими підприємствами проведено робіт з відновлення лісової інфраструктури **на орієнтовну суму 2,1 млн грн (власні кошти підприємств)** в таких обсягах:

- лісових доріг – 15,3 км (Івано-Франківська область – 0,8 км, Закарпатська – 9,3 км, Львівська – 2,2 км та Чернівецька – 3,0 км);
- мостів – 10 шт і 105 пог. м (Закарпатська – 105,0 пог. м, Львівська – 5 та Чернівецька – 5);
- водоперепускних труб – 26 шт (Львівська – 10 та Чернівецька – 16);
- трелювальних волоків – 13,7 км (Закарпатська – 4,1 км та Чернівецька – 9,6 км).

Також ліквідовано 410 куб. м зсувів грунту у Закарпатській області.

До відновлювальних робіт залучено 20 одиниць лісовозної техніки, 67 екскаваторів, 34 бульдозера, 82 самоскида та близько 1600 працівників підприємств.

Ліквідація наслідків паводку на території лісогосподарських підприємств Івано-Франківської, Закарпатської та Чернівецької областях відбувається за власні кошти, але є нагальна потреба у придбанні дорожньо-будівельної техніки для відновлення лісових доріг.

Мінімально необхідна потреба в коштах на здійснення заходів, пов'язаних з ліквідацією наслідків паводку складає 30 млн гривень.

Техніка, що є на балансі лісогосподарських підприємств придбавалась понад 10-12 років тому, зношена і потребує постійних ремонтів. Кошти, які залишаються у державних лісогосподарських підприємствах після сплати частини чистого прибутку не дають змоги розвивати матеріально-технічну базу. За рахунок коштів резервного фонду державного бюджету планується придбання лише дорожньо-будівельної техніки, а сааме: екскаваторів у кількості 7 одиниць (на гусеничному ходу, що саме актуально в гірських умовах), однин самоскид та один грейдер.

На ліквідацію наслідків паводків, відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.07.2020 № 811-р «Про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету для проведення невідкладних заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, яка виникла у червні 2020 року» Уряд виділив понад 700 млн грн., з них 30 млн грн для Держлісагентства, а саме: для підприємств Івано-Франківського обласного управління лісового та мисливського господарства в сумі 16000 тис. грн, Закарпатського обласного управління лісового та мисливського господарства в сумі 3500 тис. грн та Чернівецького обласного управління лісового та мисливського господарства в сумі 10500 тис. грн.

Держлісагентство вважає за необхідне звернути увагу на те, що Законом України від 24.05.2012 № 4836-VI затверджено Загальнодержавну цільову програму розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року (далі – Програма).

Відповідно до цієї Програми передбачено комплексний протипаводковий захист у басейнах річок Дністра, Пруту, Сірету та Тиси в Закарпатській області з передбаченим фінансуванням виконання заходів Програми на 2013-2021 роки.

Згідно з Паспортом Програми

- Концепція Програми затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03.09.2009 № 1029;

- державні замовники – Міністерство екології та природних ресурсів України, Державне агентство водних ресурсів України;

- керівник Програми – Голова Державного агентства водних ресурсів України;

- виконавці заходів Програми – Міністерство надзвичайних ситуацій України, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Міністерство аграрної політики та продовольства України, Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, Державне агентство України з управління державними корпоративними правами та майном, Державне агентство земельних ресурсів України, Державне агентство рибного господарства України, Національна академія наук України, Національна академія аграрних наук України, обласні державні адміністрації.

Пропозиції стосовно шляхів вирішення питання щодо наслідків паводків та підтоплення населених пунктів, територій, сільськогосподарських угідь і виробничих об'єктів, що відбулись у західних областях України

Завдання, над якими працюють зараз практики і науковці – вдосконалення лісокористування в горах при одночасному збереженні і підвищенні водорегулюючих властивостей лісу, перехід до ведення господарства по водозборах рік і потоків, у межах яких необхідно підтримувати оптимальну лісистість, вікову структуру насаджень і планувати лісогосподарські та лісоексплуатаційні заходи, які б не приводили до негативних екологічних наслідків.

Наближене до природи лісівництво, яке перспективне у гірських лісах, вимагає планомірного переходу до переважаючого застосування поступових, вибіркових і вузьколісосічних систем рубок. Для цього необхідно змінити нормативну базу, технічне оснащення лісокористувачів, розвинути лісову інфраструктуру (дороги, мости тощо).

З метою попередження виникнення критичних паводкових явищ в Карпатському регіоні доцільним є

- аналіз виконання протипаводкових заходів, зазначених у Завданнях та Заходах з виконання Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року, затвердженої Законом України від 24.05.2012 № 4836-VI;
- проведення моніторингу виконання рекомендацій, наданих за результатами аудиту ефективності системи протипаводкового захисту України, проведеного Рахунковою палатою України у 2017 році;
- розроблення та затвердження Державної програми протипаводкового захисту гірських водозборів до 2030 року, яка має передбачати інтеграцію лісового і водного господарства з урахуванням принципу сталого ведення лісового господарства та необхідності адаптації до кліматичних змін, яка в включала в себе будівельні, агролісомеліоративні та структурні (нетехнічні) заходи;
- клопотати перед Кабінетом Міністрів України щодо необхідності розробки комплексної цільової програми протипаводкових, протизсувних, протиерозійних заходів у Карпатському регіоні (Івано-Франківська, Львівська, Чернівецька, Закарпатська області) до 2030 року, яка була б гарантом безпеки громадян, збереження майна та природного середовища їх проживання, передбачивши при цьому щорічне виділення централізованих коштів із Державного бюджету України окремим рядком до кожної області;
- Українському науково-дослідному інституту гірського лісівництва Держлісагентства та НАН України разом з іншими науковими закладами НАН України та університетами розширити програму стаціонарних досліджень з оцінки гідрологічної та протиерозійної ролі гірських лісів та їх зміни від антропогенного впливу;
- врахувати досвід європейських країн (Австрії, Німеччини, Польщі, Словаччини, Чехії, Швейцарії та ін.) щодо розроблення національних протипаводкових програм та директиву ЄС «Про оцінку та управління ризиками затоплення» для пом'якшення негативних наслідків паводків у майбутньому;
- опрацювати нову природоохоронну екосистемну концепцію ведення лісового господарства в гірських умовах Карпат, яка має включати європейські

засади наближеного до природи лісівництва в межах ландшафтно-водозбірних басейнів.

- продовжувати здійснювати заходи щодо проведення сертифікації лісів у Карпатах за міжнародними вимогами і критеріями світової Лісової опікунської ради (FSC);

- забезпечення подальшого поступового переходу від суцільно-лісосічної системи лісогосподарювання до екологічно орієнтованої, наближеної до природи – вирощування різновікових, зазвичай мішаних деревостанів зі складною просторовою структурою на основі природного поновлення лісу та засадах поступових і вибіркових рубок. Наближене до природи лісівництво широко застосовується в низці країн Європи. Станом на 2019 рік така система ведення лісового господарства реалізована вже на 57 % площі головного користування у державних лісогосподарських підприємствах гірської частини Львівської області. Наближене до природи лісівництво забезпечує формування біотично стійких лісостанів, збереження біорізноманіття, стале лісокористування і постійне (безперервне) використання лісом корисних середовищетвірних, рекреаційних, захисних, оздоровчих та інших екологічних і соціальних функцій;

- створення системи ефективних гідротехнічних споруд, зокрема водосховищ на гірських річках для зарегулювання паводкових стоків у періоди інтенсивних опадів;

- збільшення лісистості водозборів гірських частин річок Карпатського регіону до оптимальної (65-75%) за рахунок заліснення еродованих земель, окремих штучно створених полонин;

- в Карпатах низька та неефективна мережа лісових доріг, які в основному побудовані біля потоків і зразу ж розмиваються. Дороги, що були побудовані державними лісогосподарськими підприємствами по серпантинах за допомогою австрійських експертів, не постраждали. Але в Карпатах на 1000 га лісу всіх доріг 5 км, а в гірській Європі 40-60 км. Дороги в горах дають можливість застосовувати еколого-безпечну техніку, повітряно-трелювальні установки, яких тільки в Карпати потрібно більше 100 шт. Дороги дають можливість розвиватися зеленому туризму, дають економічний розвиток регіону;

- переорієнтація технологій лісозаготівель на застосування підвісних способів трелювання на основі світового досвіду та сучасних екобезпечних технологій лісокористування;

- забезпечити однакову ефективність ведення лісового господарства усіма без винятку лісокористувачами та власниками лісів;

- потрібно продовжувати здійснювати заходи з охорони лісів від незаконних рубок;

- прийняти Закон України «Про ринок деревини», яким встановити єдині правила на ринку деревини, тим самим звести нанівець попит на незаконну деревину.

Співвідношення між відтворенням лісів та суцільними зрубами в лісах Держлісагентства за останні 10 років (2010 - 2019)

Показники	Загальні обсяги									
	в т.ч. за роками									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Держлісагентство										
Наявність суцільних зрубів на початок року, тис. га	33,8	38	38,9	39,8	44,3	47,7	50,3	52,3	40,5	40,1
Відтворення лісів, тис. га	60,8	61,5	57,6	55,4	50	51,0	52,6	53,8	43,9	42,0
Співвідношення між відтворенням та суцільними зрубами	**1,80**	**1,62**	**1,48**	**1,39**	**1,13**	**1,07**	**1,05**	**1,03**	**1,08**	**1,05**
Карпатський регіон										
Наявність суцільних зрубів на початок року, тис. га	7,4	8,7	9,8	10,2	11,8	11,7	12,1	11,4	9,1	8,0
Відтворення лісів, тис. га	7,7	9,0	9,7	10,5	11,8	11,8	12,1	11,6	9,3	8,0
Співвідношення між відтворенням та суцільними зрубами	**1,04**	**1,03**	**0,99**	**1,03**	**1,00**	**1,01**	**1,00**	**1,02**	**1,02**	**1,00**

ІНФОРМАЦІЯ

про незаконні рубки, скоєні в лісах державних лісогосподарських підприємств Карпатського регіону за 2016-2019 рр. та 5 місяців 2020 року

№ п/п	ОУЛМГ	НЕЗАКОННІ РУБКИ						
		випадки	обсяг, куб. м	заподіяна шкода, тис. грн	в т.ч. невиявленими лісопорушниками		відшкодовано, тис. грн	відсоток відшкодування, %
					обсяг, куб .м	заподіяна шкода, тис. грн		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2016 рік								
1.	Львівське	692	3268	15802,3	2392	11897,9	531,4	3
2.	Закарпатське	553	5844	22919,7	4021	14662,9	465,7	2
3.	Івано-Франківське	732	2499	11401,1	1957	10337	520,7	5
4.	Чернівецьке	85	397	1796,4	197	764,5	94,4	5
Всього по регіону		2062	**12008**	51919,5	8567	37662,3	1612,2	3
Всього по ДАЛРУ		6453	**27748**	136992,9	21169	106573,2	5999,9	4
% регіону від ДАЛРУ		*32*	***43***	*38*	*40*	*35*	*27*	
2017 рік								
1.	Львівське	667	2433	14246,3	1682	10537	591,7	4
2.	Закарпатське	421	2109	11148,3	1144	5900,3	620,7	6
3.	Івано-Франківське	706	1363	7163	1120	6212,6	616,3	9
4.	Чернівецьке	69	281	1294,6	161	766,3	118,5	9
Всього по регіону		1863	**6186**	33852,2	4107	23416,2	1947,2	6
Всього по ДАЛРУ		7052	**26064**	157638,7	18965	117820,3	7487,1	5
% регіону від ДАЛРУ		*26*	***24***	*21*	*22*	*20*	*26*	
2018 рік								
1.	Львівське	502	1042	6997,1	558	3367,1	686,7	10
2.	Закарпатське	384	1536	9185,9	910	5432,2	531,5	6
3.	Івано-Франківське	375	908	5174	696	4045	439,1	8
4.	Чернівецьке	60	269	1656,3	156	955,3	169,1	10
Всього по регіону		1321	**3755**	23013,3	2320	13799,6	1826,4	8
Всього по ДАЛРУ		5384	**17732**	116725,0	12383	82276,1	6469,5	6
% регіону від ДАЛРУ		*25*	***21***	*20*	*19*	*17*	*28*	
2019 рік								
1.	Львівське	320	935	5659,2	444	2779,7	585,2	10
2.	Закарпатське	267	1431	9459,7	967	6401	605,9	6
3.	Івано-Франківське	381	1017	5698,2	799	4325,9	887,4	16
4.	Чернівецьке	49	251	1346,3	137	863,1	61,9	5
Всього по регіону		1017	**3634**	22163,4	2347	14369,7	2140,4	10
Всього по ДАЛРУ		5040	**118187**	815212,5	112048	771497,8	6230,9	1
% регіону від ДАЛРУ		*20*	***3***	*3*	*2*	*2*	*34*	
5 місяців 2020 року								
1.	Львівське	144	765	6125,7	642	5340,8	187,2	3
2.	Закарпатське	118	1175	9050,5	927	6955,4	93,5	1
3.	Івано-Франківське	81	176	951,6	108	520,7	85,9	9
4.	Чернівецьке	27	221	1597,9	179	1339,9	77,4	5
Всього по регіону		370	**2337**	17725,7	1856	14156,8	444	3
Всього по ДАЛРУ		1866	**39922**	337072,8	36484	315713,3	2694,8	1
% регіону від ДАЛРУ		*20*	***6***	*5*	*5*	*4*	*16*	
	РАЗОМ по регіону		**27920**					

Площа суцільних зрубів в гірських лісах Карпатського регіону

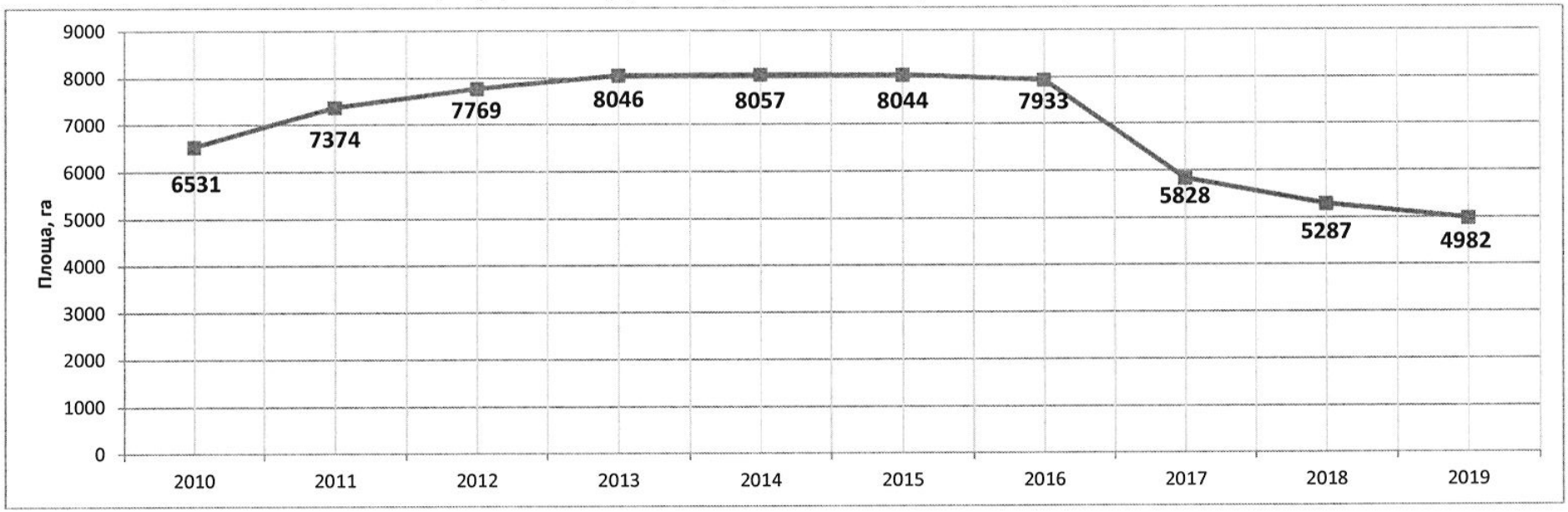

Обсяги заготівлі деревини суцільним способом в гірських лісах Карпатського регіону

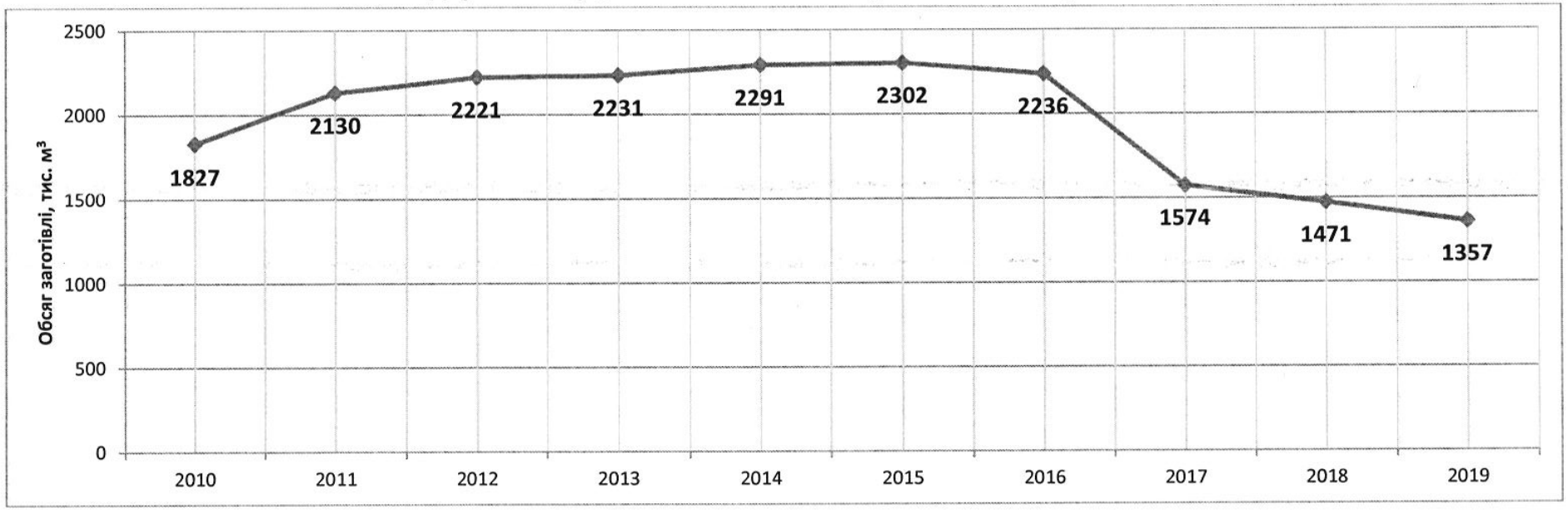
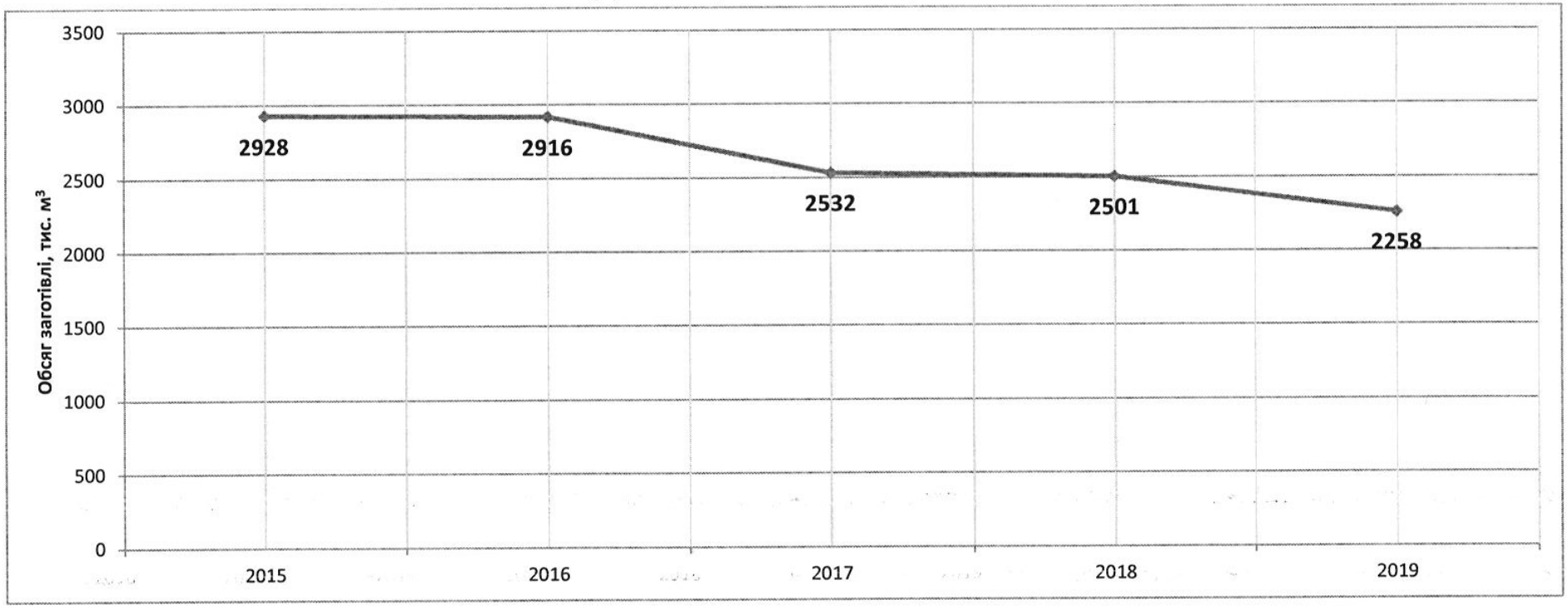
Загальний об'єм рубок в гірських лісах Карпатського регіону